

महाराष्ट्र राज्य विद्युत वितरण कंपनी लि.
कोकण परिमंडळ कार्यालय
ग्राहक तक्रार निवारण मंच रत्नागिरी

ग्राहक तक्रार क्र. ७१/२०११

दि.२०.०१.२०११

मे.त्रिमूर्ती प्लास्टीक,
A-१९, MIDC वळणे
ता.दापोली, जि.रत्नागिरी.

तक्रारदार ग्राहक

विरुध्द

कार्यकारी अभियंता 'महावितरण'
स व सु विभाग खेड .

विरुध्द पक्षकार

फोरम उपस्थिती

- १) श्री. डी. एस्. जामखेडकर, अध्यक्ष
- २) श्री. व्ही.बी.जगताप , कार्यकारी अभियंता
- ३) श्री.एन्.ए.कुलकर्णी , सदस्य

ग्राहकाच्या वतीने

श्री.अरुण बाळकृष्ण नरवणकर.
श्री. विनायक श्रीकृष्ण महाजन.

विरुध्द पक्षकाराच्या वतीने

श्री.एस.व्ही.तावाडे, कार्य.अभियंता,
विभागीय कार्यालय खेड
श्री.सत्यनारायण कोंडा, सहाय्यक अभियंता,
उपविभाग दापोली १

महाराष्ट्र राज्य वीज नियामक आयोग ग्राहक तक्रार निवारण मंच व लोकपाल(ओम्बुडस्मन) विनिमय २००३ मधील ८(२) चे तरतुदीनुसार :

मे.त्रिमुर्ती प्लास्टिक, A -१९, MIDC, वळणे, ता.दापोली, जि.रत्नागिरी यांची महाराष्ट्र औद्योगिक वसाहत, वळणे, ता.दापोली, जि.रत्नागिरी येथिल वीज ग्राहकांना अखंडीत वीजपुरवठा करण्याविषयी तक्रार आहे. स्वतः तक्रारदार ग्राहक हा औद्योगिक वर्गीकरणाचा ग्राहक असून ग्राहकाची मुख्य तक्रार निरंतर वीजपुरवठा करण्यात यावा याविषयी असून याबाबत आवश्यक तो तपशिल तक्रारीसोबत जोडण्यात आलेला आहे. तक्रार प्राप्त होताच मंचाकडील पत्र क्र.८२१, दि.२१.०१.२०११ च्या पत्रानुसार कार्यकारी अभियंता, विभागीय कार्यालय, खेड यांच्याकडे स्पष्टीकरण मागितले असता ते प्राप्त न झाल्याने तक्रार प्रकरणाची सुनावणी दि.१५.०३.२०११ रोजी घेण्यात आली. उभयबाजूंनी उपस्थित राहून युक्तीवाद करण्यात आला. महावितरणचे लेखी म्हणणे सुनावणीतही दाखल होवू शकले नाही आणि दिनांक १६.०३.२०११ रोजी खेड विभागीय कार्यालयाने आपले म्हणणे दाखल केले.

ग्राहकाच्या तक्रारीचे स्वरूप असे की, मे.त्रिमुर्ती प्लास्टिक हे औद्योगिक ग्राहक असून २००५ सालापासून औद्योगिक वसाहतीला निरंतर वीजपुरवठा मिळावा म्हणून पाठपुरावा करीत आहेत. सदरहु ग्राहकाने २००७-०८ या कालावधीतही महावितरण तसेच महाराष्ट्र औद्योगिक विकास महामंडळ यांच्याकडे पाठपुरावा केला असून ग्राहकाच्या म्हणण्यानुसार ग्राहकास वीज पुरवठा करण्यासाठी आवश्यक पायाभुत सेवा अधिकृत वीजपुरवठादारानेच पुरवावयाच्या आहेत आणि विद्युत नियामक आयोगाने सुद्धा तसे स्पष्ट आदेश दिले असून त्याची अंमलबजावणी मात्र महावितरणकडून करण्यात आलेली नाही. ग्राहकाने पाठपुरावा केल्यानंतरसुद्धा गेल्या ५ वर्षांत कोणतीच कार्यवाही न झाल्याने तक्रार मंचाकडे दाखल करण्यात आली असून वीज पुरवठा अखंडीत करण्यात यावा, विलंबाबद्दलची भरपाई मिळण्यात यावी आणि अखंडीत वीजपुरवठा करीता कायमस्वरूपी पायाभुत सुविधा निर्माण करण्याबाबत महावितरणला आदेश देण्यात यावा.

तक्रार प्रकरणाची सुनावणी घेण्यात आली असता ग्राहकाकडून २००५ सालापासून करण्यात आलेल्या पाठपुरवठ्याचा तपशिल सांगण्यात आला. स्वतंत्र फिडरची व्यवस्था केली जात नसल्याबद्दलही तपशिल सांगण्यात आला. तसेच आयोगाच्या मार्गदर्शक तत्वानुसार भारनियमन केले जात नसल्याचेही स्पष्ट करून वेळोवेळी होणा-या भारनियमना व्यतिरिक्त ट्रिपिंगचाही त्रास होत असल्याचे नमुद करण्यात आले. अखंडीत वीजपुरवठा करण्याची जबाबदारी महावितरणची असल्याने आणि सदरहु औद्योगिक वसाहतीला होणारा वीजपुरवठा स्वतंत्र फिडर नसल्यामुळे अनियमित होत असून त्यामुळे आर्थिक आणि व्यावसायिक नुकसान होत असल्याचेही नमुद करण्यात आले. सदरहु औद्योगिक वसाहतीकरिता स्वतंत्र वीज वाहीनी उपलब्ध करून द्यावी आणि याकरीता आवश्यक त्या पायाभुत सुविधा महावितरणने पुरवाव्यात. नियामक आयोगानेही अश्याच प्रकारचा निर्णय दिला असून, पायाभुत सुविधाची जबाबदारी महावितरणची असल्याचे स्पष्ट झाले आहे. कायद्यातील तरतुदी आणि नियामक आयोगाच्या नियमावलीनुसार महावितरणचे व्यवस्थापन कार्यवाही करीत नसून त्याबाबतच उचित आदेश देण्यात यावा अशीही मागणी करण्यात आली.

महावितरणने लेखी युक्तीवाद सादर केला नाही. तथापी महावितरणच्या म्हणण्यानुसार नियामक आयोगाच्या मार्गदर्शक तत्वानुसारच भारनियमन केले जात असून भौगोलिक परिस्थितीमुळे प्रामुख्याने पावसाळ्यात वीज पुरवठा खंडीत होण्याचे प्रकार वारंवार उद्भवतात. पायाभुत सुविधाबाबत मंडल कार्यालयाकडे २००९ सालीच प्रस्ताव दिला असून निधी अभावी हे काम होवू शकले नाही. पाठविण्यात आलेल्या एस्टीमेटचाही तपशिल देण्यात आला. तथापी निश्चित अश्या उपाययोजना करता येणे शक्य नाही असेही महावितरणने स्पष्ट केले. महावितरणच्या म्हणण्यानुसार वरिष्ठ पातळीवरून अद्याप स्वतंत्र फिडरबाबतही निर्णय झाला नसल्याचेही नमुद करण्यात आले.

तक्रार प्रकरणातील दाखल करण्यात आलेली कागदपत्रे, तपशिल आणि उभयबाजूंचा युक्तीवाद विचारात घेता औद्योगिक वसाहतीकरिता स्वतंत्र फिडर होणे आवश्यक असून पायाभुत सुविधांची उपलब्धी ही महावितरणने स्वतःच्या जबाबदारीवर करावयाची असून कायद्यातील तरतुदीनुसार पुरवठादार या नात्याने ही जबाबदारी प्रामुख्याने महावितरणचीच आहे असे मंचाचे स्पष्ट मत आहे. वीज विधेयक २००३ मधील तरतुदी आणि या विधेयकाचे PREAMBLE प्रामुख्याने म्हणते की "Protecting interest of consumers and supply of Electricity to all areas." या विधेयकानुसारच वीज क्षेत्रातील सुधारणा, पायाभूत सुविधावर करावा लागणारा खर्च इ. बाबी प्राधान्याने द्यावयाच्या असून ग्राहकाला अखंडित वीजपुरवठा करणे ही मुख्य जबाबदारी ठरविण्यात आलेली आहे. या तरतुदीचाच एक भाग म्हणून पायाभुत सुविधाकरिता महावितरणकडून स्वतंत्र कंपनी निर्माण करण्यात आली असून तीचे मुख्य कार्यक्षेत्र पायाभुत सुविधाबाबत असल्याने आणि तक्रार प्रकरणातील विषय गेल्या ४ वर्षांहून अधिक काळ सातत्याने पाठपुराव्यात असल्याने रत्नागिरी मंडल कार्यालयाने आल्याकडील प्रस्ताव पायाभुत सुविधा कंपनीकडे सोपवून एव्हाना कार्यवाही करण्याची गरज होती. तथापी महावितरणकडील सिस्टीमच्या वेगवेगळ्या दोषांचा विचार करता ते शक्य झालेले दिसत नाही, म्हणण्यापेक्षा त्याची योग्य ती दखल घेण्यात आलेली नाही. दापोली सारख्या तालुक्याच्या ठिकाणी औद्योगिक वसाहत विकसीत झाली असल्याने आणि उपलब्ध सरकारी धोरणानुसार उद्योगाच्या वाढीकरीता वीज आणि पाणी क्षेत्र पुरेश्या प्रमाणात संक्षम असणे गरजेचे आहे आणि ही जबाबदारी पुरवठादार या नात्याने महावितरणची आहे हे नाकारून चालणार नाही. प्रत्यक्ष सुनावणीत उपस्थित असलेल्या खेड डिव्हिजनच्या कार्यकारी अभियंता यांना विषयाची फारशी जाण दिसली नसून तक्रार प्रकरणाकडे 'Casual Approach' या नात्यानेच बघितले आहे असे मंचाचे स्पष्ट मत असून लघुउद्योजकांना केवळ वेठीस धरण्याचा हा प्रकार वाटतो. तक्रार प्रकरणात वारंवार पाठपुरावा करूनही स्वतंत्र फिडरची उभारणी केलेली नाही आणि उपलब्ध असलेल्या जुन्या फिडरवरून या वसाहतीला वीज पुरवठा दिलेला आहे की ज्यामुळे पुरवठ्यामध्ये व्यत्यय / अडथळे येत असल्याने तक्रारदार ग्राहकाच्या उद्योग व्यवस्थापनावर परिणाम झालेला असून उद्योग-धंद्याला कायमच तक्रारीचा पाठपुरावा करावा लागलेला दिसत आहे. कायद्यातील तरतुदींना महावितरणची ही कृती अपेक्षित नसून महावितरणच्या प्रशासनाने विहित कालावधीत कार्यवाही केली पाहिजे. नियामक आयोगाच्या नियमावलीकडे सुद्धा सरसकट दुर्लक्ष करण्याची मानसिकता महावितरणच्या कर्मचा-यांची झालेली असून

आवश्यक त्या मुळ तरतुदीनाच कसे पराभुत करता येईल यावरच लक्ष केंद्रीत केले गेले आहे. प्रशासनातील त्रुटी या गंभीर असून आवश्यक ती कारवाई होणे गरजेचे आहे.

तक्रार प्रकरणातील वस्तुस्थितीचा विचार करिता वीज विधेयकातील कलम ४३ लागू होत असून त्या अनुषंगाने कलम ५७ आणि कलम ५८ यातील तरतुदी सुद्धा या प्रकरणास लागू होतात. विधेयकाच्या अखत्यारीत महावितरणला व्यापक अधिकार दिले असून त्याची अंमलबजावणी मात्र केली जात नाही, ही अतिशय गंभीर बाब असून वरिष्ठ स्तरावर याचे निराकरण तातडीने व्हावे हीच मंचाची अपेक्षा आहे.

युक्तीवादात महावितरणने तक्रार प्रकरणाच्या अनुषंगाने कोणतीही माहिती उपलब्ध केलेली नाही किंवा पुढील कार्यवाही विषयी कोणतीही बाब अधोरेखित करण्यात आलेली नाही. व्यवस्थापनातील हलगर्जीपणामुळे औद्योगिक ग्राहकास अश्याप्रकारे सतावणे योग्य नाही. सबब महावितरणने पुढील कार्यवाही विहित कालावधीत करणे बंधनकारक आहे.

तक्रार प्रकरणात मंचाने नोंदवलेल्या वरिल निष्कर्षानुसार खालीलप्रमाणे आदेश देण्यात येत आहे, तो महावितरणवर बंधनकारक असून विहित कालावधीत त्याची कार्यवाही केली जावी.

आदेश

१. ग्राहकाची रास्त तक्रार मान्य करण्यात आली असून महावितरणने अखंडीत वीज पुरवठ्या करिता सदर औद्योगिक वसाहतीला स्वतंत्र वीज वाहीनी उपलब्ध करून द्यावी आणि या वीज वाहीनेची उभारणी हा आदेश मिळाल्यापासून ६ महीन्याच्या कालावधीत करण्यात यावी.
२. वीज नियामक आयोगाने निर्देशित केलेल्या वेळापत्रका नुसारच भारनियमन करण्यात यावे. अतिरिक्त भारनियमन करण्यात येवू नये.
३. वरिल आदेशाची कार्यवाहीचा अहवाल आदेश मिळाल्यापासून ३ महीन्यात मंचाकडे दाखल करण्यात यावा. या कालावधीचे पालन न झाल्यास महावितरण दंडात्मक कारवाईस पात्र ठरेल.
४. तक्रार प्रकरण हाताळण्यात झालेली दिरंगाई, आयोगाच्या नियमावलीचा भंग आणि अनुषंगिक बाबीबद्दल ग्राहकास भरपाई म्हणून रु.२५००/- (रु.दोन हजार पाचशे मात्र) १५ दिवसात देण्यात यावेत. खर्च किंवा अन्य अनुषंगिक बाबीबाबत कोणताही आदेश नाही.

५. या आदेशाविरुद्ध ग्राहकांस अपील करावयाचे असल्यास खालील पत्त्यावर हा आदेश मिळाल्यापासून ६० दिवसात अपील दाखल करता येईल.

पत्ता :-

सचिव,
लोकपाल महाराष्ट्र राज्य विद्युत नियामक आयोग
६०६/६०८, केशवा बिल्डींग,
बांद्रा कुर्ला कॉम्प्लेक्स, मुंबई ४०००५१.
फोन नं. ०२२ / २६५२९६५

श्री. डी. एस्. जामखेडकर
अध्यक्ष
ग्रातनिमं, कोकण परिमंडल

श्री. व्ही.बी.जगताप
कार्यकारी अभियंता व सचिव
ग्रातनिमं, कोकण परिमंडल

श्री.एन्.ए.कुलकर्णी
सदस्य
ग्रातनिमं, कोकण परिमंडल

दिनांक :- १९.०४.२०११

ठिकाण :- रत्नागिरी.